

Persbericht

Rotterdam, woensdag 20 november

Openingsdatum nieuw museum over migratie bekend: **Fenix opent op 16 mei 2025**

Fenix, Tornado, artist impression, © MAD Architects

Vrijdag 16 mei 2025 opent Fenix, het eerste museum ter wereld dat met kunst over migratie vertelt. Gevestigd in de San Franciscoloods, ooit de grootste op- en overslagloods ter wereld, die staat op dé kades van vertrek en aankomst in de stad Rotterdam. Kades waar voor miljoenen mensen een nieuw leven begon. Op weg naar de Verenigde Staten of Canada of aangekomen vanuit China, Kaapverdië en Griekenland. In de monumentale loods uit 1923 geeft Fenix ruimte aan meer dan honderd kunstenaars, afkomstig uit alle continenten, die laten zien dat migratie tijdloos en universeel is. Onder hen zijn Rineke Dijkstra, Shilpa Gupta en Yinka Shonibare. Naast de internationale kunstcollectie is straks *Het Kofferdoolhof* en de documentaire fototentoonstelling *The Family of Migrants* te zien. Op de begane grond komt Plein: een overdekt stadsplein van 2000 vierkante meter waar Rotterdammers samen met Fenix programma maken. Het grootste kunstwerk en de blikvanger van Fenix is de Tornado. Een dubbel gedraaide trap in het hart van het gebouw dat uitkomt op een panoramadek dat is ontworpen door MAD Architects. Met Fenix is MAD het eerste Chinese architectenbureau dat een museumgebouw in Europa opent.

Directeur Anne Kremers:

“Fenix geeft podium aan ervaringen en verhalen van migranten van over de hele wereld. Het verhaal van Fenix is het verhaal van Rotterdam, van de wereld en van jou. Met dit in ons achterhoofd onderzoeken we met kunstenaars van dichtbij en ver weg het thema migratie. Bovendien nodigen we Rotterdammers uit om hun verhaal te vertellen bij Fenix en met ons op Plein te programmeren. Wij kunnen niet wachten om vanaf dit voorjaar met onze bezoekers in gesprek te gaan.”

Tentoonstelling: *Alle richtingen - Kunst die je beweegt*

Op de eerste verdieping opent de openingstentoonstelling *Alle richtingen - Kunst die je beweegt*. Kunstenaars van over de hele wereld zijn vertegenwoordigd, onder wie Rineke Dijkstra, Do Hu Suh, Francis Alÿs, Steve McQueen, Adrian Paci en Shilpa Gupta. Het tentoongestelde werk loopt uiteen van grote installaties tot videoprojecties en van schilderijen tot sculpturen. Kunstenaars Beya Gille Gacha, Efrat Zehavi, Chae Eun Rhee, Raquel van Haver en Hugo McCloud werken momenteel aan exclusief nieuw werk voor Fenix met telkens een eigen perspectief op migratie. Zij aan zij aan de kunst laat *Alle richtingen* een aantal sprekende historische objecten zien. Denk aan een vreemdelingenpaspoort en originele passagierslijsten van de Holland-Amerika Lijn. De tentoonstelling brengt alle kunstwerken en historische objecten samen onder thema's als *identiteit, thuis, grenzen en geluk*. Deze maand is gestart met de inhuizing van de eerste objecten, waaronder een fragment van de Berlijnse Muur en een kunstwerk van de Koreaanse kunstenaar Kimsooja.

Installatie eerste objecten: *Bottari Truck* van Kimsooja + fragment van de Berlijnse Muur. Foto's: Robin Utrecht

Tentoonstelling: *The Family of Migrants*

De tentoonstelling *The Family of Migrants* laat bijna 200 foto's rondom migratie zien, gemaakt door 136 fotografen in 55 landen. Onderwerpen als familie, verdriet, afscheid, hoop en liefde staan centraal. In de tentoonstelling worden oude en nieuwe foto's, van bekende en onbekende fotografen, naast elkaar getoond. Zo laat *The Family of Migrants* zien dat migratie van alle tijden is. De foto's - documentaire foto's, portretten en nieuwsfoto's - komen uit archieven, musea, beeldbanken en kranten van over de hele wereld. Tot de selectie behoren onder meer *Migrant Mother* (1936), de beroemde foto van Florence Owens Thompson gemaakt door Dorothea Lange, en *Afghan Girl* (1984), het portret van de jonge Sharbat Gula door Steve McCurry dat op de cover van National Geographic stond. Andere deelnemende fotografen zijn bijvoorbeeld Wang Fuchun, Chien-Chi Chang, Eva Besnyö, Sergey Ponomarev en Alfred Stieglitz. *The Family of Migrants* is geïnspireerd door de fototentoonstelling *The Family of Man*, die in 1955 te zien was in het Museum of Modern Art in New York. *The Family of Man* vertelde het universele verhaal van de mens. *The Family of Migrants* doet dat ook, maar dan met een focus op migratie.

Drie foto's uit *The Family of Migrants*. V.l.n.r.

Haywood Magee. Migranten uit het Caribisch gebied komen aan op het treinstation in Londen. Zij zijn per schip in het VK aangekomen, 1956. Met dank aan Fenix.

Chien-Chi Chang. Een man die recent naar New York is geëmigreerd eet noedels op de brandtrap, 1998. Met dank aan Fenix. © Magnum Photos

Dorothea Lange. *Migrant Mother*, Nipomo, California, 1936. Met dank aan Fenix. © Library of Congress

Het Kofferdoolhof

De installatie *Het Kofferdoolhof* wordt opgebouwd uit 2000 door particulieren gedoneerde koffers die Fenix de afgelopen jaren tijdens inzameldagen ontvangen heeft. Er zijn onder meer koffers uit de Verenigde Staten, Canada, Zuid-Afrika, Australië en Nieuw-Zeeland afkomstig, die met een plek in deze installatie terugkeren naar hun oorspronkelijke vertrekhaven. In het doolhof vind je straks koffers van allerlei formaten. Van hutkoffers met ingewikkelde sluitingen tot kleine, gehavende koffers met stickers die hun bestemming tonen. In de installatie kunnen bezoekers via audiofragmenten luisteren naar persoonlijke verhalen. Zo leren ze meer over de koffereigenaren en hun ervaringen met liefde, heimwee, hoop en verlangen.

Plein: vrij toegankelijk overdekt stadsplein

Plein is een nieuw én overdekt stadsplein in Fenix van tweeduizend vierkante meter. Op Plein komen de wijk en de wereld samen. Elke dag is er anders en iedereen is er welkom. Op Plein kunnen Rotterdammers evenementen programmeren. Van vieringen tot culturele festiviteiten en van optredens tot markten. Daarnaast is Plein een plek waar je een boek kunt lezen, huiswerk kunt maken of mag rolschaatsen. Plein beweegt mee met de continu veranderende stad, gevoed door zijn vele culturen en mensen.

Links: Fenix loods in 1925. Collectie Stadsarchief Rotterdam. | Rechts: Fenix Tornado, detail, artist impression, © MAD Architects

Architectuur: 'It's all about movement'

De loods die momenteel transformeert tot museum was eens de grootste op- en overslagloods van de wereld. Voor de Holland-Amerika Lijn werden er goederen als koffie, cacao, blikjes zalm en appels op- en overgeslagen. De loods is de afgelopen vier jaar zorgvuldig gerestaureerd naar advies van Bureau Polderman door Dura Vermeer. Bezoekers kijken straks vanuit het museum uit over het voormalige hoofdkantoor van de Holland-Amerika Lijn, de rivier en de zogenoemde 'pier of tears', de huidige Wilhelminapier. Vanaf eind negentiende eeuw vertrokken ruim drie miljoen mensen per schip via Rotterdam naar de Verenigde Staten en Canada. Vanaf 1911 werd Katendrecht het eerste Chinatown van continentaal Europa door de vele Chinese stokers die in de Rotterdamse haven aan het werk gingen. De geschiedenis van Fenix' locatie en de bedrijvigheid en beweging aan de historische kades was de inspiratiebron voor MAD's Tornado. Met de roestvrijstalen trap verbindt architect Ma Yansong verleden met heden. Ma Yansong: *'The Tornado is all about the future, but it's rooted in the past. For me it's a metaphor for the journeys of migrants who passed through this building.'*

Fenix is een initiatief van Droom en Daad.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Download hoge resolutie beeldmateriaal [hier](#). Voor meer informatie, neem contact op met onze persafdeling via pr@fenix.nl of via 010-3134760.

